

Sympóziu „Bezpečnosť a kvalita potravín v podmienkach SR a ČR“

Dňa 1.6.2018 sa v Bratislave konalo odborné sympóziu „Bezpečnosť a kvalita potravín v podmienkach SR a ČR“ pri príležitosti osláv 100.-ho výročia založenia ČSR. Sympóziu sa konalo pod záštitou ministerky pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR.

Sympózia sa zúčastnili zástupcovia ministerstiev, kontrolných organizácií, výskumných a vzdelávacích inštitúcií a priemyslu v SR a ČR.

Účastníkov sympózia v úvode privítali námestníčka ministerstva zemедělství ČR pre riadenie Sekce potravinářských výrob – Úřadu pro potraviny MZe ČR, MUDr. Viera Šedivá a generálny riaditeľ Sekcie potravinárstva a obchodu MPRV SR, Ing. Milan Lapšanský. Zástupcovia oboch ministerstiev zhodne potvrdili a zdôraznili významné dedičstvo spoločnej histórie z pohľadu tvorby legislatívy, noriem a systému kontrol, pozitíva ktorého čerpajú oba štáty ešte aj dnes v podobe kvalitných a bezpečných potravín v celoeurópskom kontexte. Kvalita a bezpečnosť potravín stále zostávajú prioritou oboch ministerstiev, tvoria kľúčovú súčasť ochrany zdravia občanov.

Ako formát sympózia bola netradične zvolená diskusia za okrúhlym stolom riadená moderátorom, v prvej časti venovaná oblasti legislatívy a úradnej kontroly a v druhej časti oblasti vedy, výskumu a vzdelávania.

Diskusie oboch okrúhlych stolov sa ukázali ako veľmi podnetné a inšpiratívne.

Diskusie sa v prvej časti zúčastnili:

- *prof. MVDr. Jozef Bíreš, DrSc., ústredný riaditeľ ŠVPS SR*
- *Ing. Martin Klanica, ústredný riaditeľ SZPI ČR*
- *Ing. Zuzana Nouzovská – generálna riaditeľka NPPC, predtým niekoľko rokov pracujúca na MPRV SR a v Slovenskom mliekarenskom zväze*
- *MUDr. Viera Šedivá – námestníčka ministra, Sekcie potravinářských výrob – Úřad pro potraviny MZe ČR*
- *Ing. Stanislav Voskár – predseda Únie potravinárov Slovenska a prezident Slovenského mliekarenského zväzu.*

Diskusie v druhej časti sa zúčastnili:

- *doc. Ing. Stanislav Šilhár, CSc., vedúci Odboru technológií, inovácií a spolupráce s praxou, Výskumný ústav potravinársky NPPC*
- *prof. Ing. Ján Šajbidor, DrSc., dekan Fakulty chemickej a potravinárskej technológie STU*
- *prof. RNDr. Ivana Márová, CSc., riaditeľka Ústavu chemie potravín a biotechnológií, FCH VUT Brno*

- *RNDr. Jaroslav Žiak, PhD., vedúci Aplikačnej skupiny Nestlé Slovensko s.r.o.*
- *Ing. Karol Herian, CSc., bývalý dlhoročný riaditeľ Výskumného ústavu mliekarenského.*

Moderátorom sympózia bol redaktor denníka Pravda, Jozef Sedlák.

Diskutujúci prvého okrúhleho stola sa jednohlasne zhodli na tom, že vďaka prísnyim technickým normám pochádzajúcim ešte z čias spoločného štátu ČSR sú české a slovenské výrobky kvalitné a bezpečné, o čom svedčia aj výsledky úradných kontrol v oboch krajinách. Po otvorení sa európskemu trhu a počiatočnom nadšení konzumentov zo širokej a pestrej ponuky tovaru zo zahraničia sa pomaly do popredia začína dostávať aj dopyt konzumentov po domácich, tradičných a lokálnych výrobkoch a to z pohľadu logistiky, kvality, bezpečnosti, ekológie či národných zvyklostí a chuťových preferencií obyvateľstva. Diskutujúci sa dotkli aj problematiky dvojakéj kvality potravín, zavádzania spotrebiteľa a falšovania potravín. Dôležitou oblasťou je aj zvyšovanie povedomia konzumentov, aby konzument vedel napr. čítať etikety potravín a vyberať si kvalitnejšie potraviny. V tejto oblasti zohrávajú významnú úlohu práve masmédiá.

Úvodného slova druhého okrúhleho stola sa ujal zástupca generálnej riaditeľky NPPC pre výskum, doc. RNDr. Peter Siekel, CSc., ktorý priblížil spoločnú históriu vedy, výskumu a vzdelávania na území ČSR. V diskusii zazneli témy, ako výživové trendy, výrobkové inovácie či výchova potravinárov. Význam pestrosti a vyváženosti stravy dokladujú viaceré súčasné štúdie, z ktorých vyplýva, že jednostrannosť v stravovaní vplyvom napr. rôznych výživových či diétnych trendov, hoci strava pozostáva z inak zdravých potravín s obsahom biologicky významných zložiek, sa môže prejavíť negatívne zvýšeným výskytom určitého typu ochorení. V oblasti výchovy potravinárov sa prejavuje pokles záujmu mladých ľudí o štúdium potravinárskych vied. Pritom vzdelaných potravinárov je nedostatok a odborná znalosť je pri výrobe potravín kľúčová z pohľadu kvality aj bezpečnosti potravín. V oblasti vzdelávania sa ukazuje kľúčovou najmä úloha stredných škôl, ktoré by u študenta mali vzbudiť záujem o štúdium takých odborov, ako je chémia, technológia, potravinárstvo, napr. formou laboratórnych cvičení, teda zážitkovou formou. Stredná škola je práve tým priestorom, kde možno študenta formovať a práve tu sú pociťované najväčšie nedostatky.

Základné myšlienky, ktoré zo sympózia vyplynuli, v závere zhrnula generálna riaditeľka NPPC, Ing. Zuzana Nouzovská. Zdôraznila najmä podporu dôvery konzumentov oboch krajín v domáce potraviny, zásadu pestrosti v stravovaní, vzdelávanie tak konzumentov ako aj potravinárov a priestor pre pozitívne pôsobenie masmédií v uvedených oblastiach.

Diskutujúcim odborníkom a moderátorovi sympózia vyslovujeme zo strany organizátora sympózia, Výskumného ústavu potravinárskeho NPPC, poďakovanie za ich cenné myšlienky a príspevok do diskusie.